

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/6/2017
Identifikačné číslo spisu: 8014201182
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8014201182.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobcov: 1/ X. I., bytom P., Poľská republika (predtým Patryk Zabawa - ARTIMA, s miestom podnikania Centrálna 632/7, 089 01 Svidník, IČO: 46 022 546), 2/ T. F. J., U., Poľská republika, právne zastúpených JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Masarykova 2, Prešov, proti žalovanej (v konaní sťažovateľka): Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 17213-3/2014-BA zo dňa 9. apríla 2014, o kasačnej sťažnosti proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 12Scud/18/2014-107 zo dňa 7. decembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 12Scud/18/2014-107 zo dňa 7. decembra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. 17213-3/2014-BA z 09.04.2014 (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“) sťažovateľka ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) v zmysle § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov č. 26072-91/2013-PO z 29.10.2013 vo veci zániku sociálneho poistenia (ďalej len „prvoinštančné rozhodnutie“, resp. „prvoinštančný orgán“) a administratívne odvolanie žalobcov zamietla.

2. Sťažovateľka s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1, § 7 ods. 1 písm. c), §14 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1 písm. a) ako aj § 19 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v napadnutých rozhodnutiach konštatovala, že žalobca 2/ bol vedený v registri poistencov sťažovateľky ako zamestnanec žalobcu 1/ od 01.02.2012. Žalobca 1/ (ďalej aj „zamestnávateľ“) je zapísaný v registri zamestnávateľov vedeného prvostupňovým orgánom od 01.02.2011.

3. Ďalej sťažovateľka vyzdvihla právny vplyv Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o

uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, ako aj Nariadenia z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie na napadnuté rozhodnutie. Následne poukázala na nové koordinačné nariadenia, t.j. Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“) a vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa vykonáva základné nariadenie (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), ktoré sa uplatňujú od 01.05.2010.

4. V súvislosti s prejednávanou vecou sťažovateľka najmä poukázala na čl. 13 základného nariadenia, ktorý ako kolízna norma vymedzuje právny poriadok, ktorému podlieha osoba vykonávajúca činnosti s charakterom práce v dvoch alebo viacerých členských štátoch. Vo vzťahu k pracovným činnostiam zanedbateľného rozsahu, tieto sťažovateľka vymedzila ako činnosti, ktoré sa vykonávajú trvalo, avšak z hľadiska času a hospodárnej návratnosti sú nepodstatné.

5. Čo sa týka skutkového stavu, sťažovateľke bola doručená informácia z poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ďalej na účely rozsudku len „ZUS“), že v posledných rokoch vznikli firmy v iných členských štátoch, ktoré, hoci sprostredkujú pre poľské samostatne zárobkovo činné osoby zamestnanie, tak sa zrejme chcú vyhýbať plateniu odvodov na sociálne zabezpečenie ZUS z podnikania v Poľskej republike. V uvedenej súvislosti prvoinštančný orgán vykonal v priebehu roku 2013 kontrolu u zamestnávateľa so zameraním na splnenie podmienok pre určenie registrovaného sídla alebo miesta podnikania (viď rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Planzer Luxembourg Sarl sp. zn. C-73/06), ako aj na overenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov zamestnávateľa. Z výsledkov kontroly, ktoré bližšie v preskúvanom rozhodnutí popísala, aj pre sťažovateľku vyplynulo, že sídlo zamestnávateľa, uvedené vo výpise z obchodného registra nespĺňa základné kritéria registrovaného sídla spoločnosti, a tiež sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti žalobcu 2/ ako zamestnanca.

6. Konštatovala, že vystavila pre žalobcu 2/ formulár PD A 1 s platnosťou od 01.07.2011 do 30.06.2013, t.j. na dobu určitú. Formulár bol vystavený v čase, kedy neexistovali pochybnosti o správnosti určenia uplatniteľnej legislatívy a splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy nebolo overené kontrolou reálneho výkonu činnosti na území Slovenskej republiky. Pri vystavení napadnutého rozhodnutia vzal prvoinštančný orgán túto skutočnosť do úvahy, rovnako aj výsledky kontroly, na základe čoho rozhodol, že posledný deň platnosti formulára, t.j. 30.06.2013 je dňom zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcu 2/.

II.

Konanie na krajskom súde

7. Krajský súd v Prešove preskúmal napadnuté rozhodnutie a po vykonanom pojednávaní dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a zrušil preskúmané rozhodnutie, ako aj prvoinštančné správne rozhodnutie a vrátil vec sťažovateľke na ďalšie konanie z nasledujúcich dôvodov:

- z obsahu spisu ani z odôvodnení napadnutého a prvoinštančného rozhodnutia nevyplýva, akým spôsobom bolo preukázané, že žalobca 2/ reálne činnosť zamestnanca na území Slovenskej republiky nevykonával,

- prvoinštančný orgán a sťažovateľka sa dôsledne nevysporiadali ani s otázkou miesta podnikania zamestnávateľa-žalobcu 1/, pretože neodôvodnili, ktoré ustanovenia, akého právneho predpisu zamestnávateľovi zakazujú ukladať pracovné povinnosti ústnou formou, telefonicky, alebo e-mailom, resp. riadiť pracovnú činnosť externe,

- záver o tom, že vo vzťahu k zamestnávateľovi nebolo preukázané registrované sídlo alebo miesto podnikania je predčasný, lebo ďalšie skutočnosti súvisiace s otázkou kde bola uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, s miestom kde boli vykonávané hlavné finančné funkcie, vrátane bankovníctva, s miestom naboru zamestnancov a podobne podrobnejšie skúmané neboli. Rovnako nebolo v potrebnom rozsahu vykonané dokazovanie za účelom reálneho výkonu činnosti žalobcu ako zamestnanca,

- zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci,

- ak na základe takto neúplne a nepresne zisteného skutkového stavu dospel prvostupňový orgán a žalovaný k vydaniu prvostupňového a napadnutého rozhodnutia, sú rozhodnutia pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, keďže s poukazom na § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. bolo ich povinnosťou uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri hodnotení právnych predpisov na základe ktorých rozhodovala.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

8. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. g) a písm. h) S.s.p. Sťažovateľka v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedla že:

- sa nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu a bola toho názoru, že preskúmané rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a po zhodnotení všetkých relevantných dôkazov,

- žalobca 1/ v spornom období neriadil činnosť z registrovaného sídla, ktoré bolo podľa výpisu zo Živnostenského registra 17. novembra 116, Prešov, ani z iného miesta na území Slovenskej republiky, ale z miesta svojho trvalého bydliska v Poľskej republike. Tieto skutočnosti boli preukázané a vyplývajú aj z napadnutého rozhodnutia,

- pri posudzovaní splnenia základných kritérií registrovaného sídla je povinná postupovať v súlade so záväznými nariadeniami Európskej únie a z "Praktickej príručky Právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov v Európskej únii, Európskom hospodárskom priestore a vo Švajčiarsku", ktorá sa uplatňuje v rámci celej Európskej únie,

- vychádzala aj z termínov, na základe ktorých je možné určiť registrované sídlo alebo miesto podnikania zamestnávateľa, ktoré vypracoval Súdny dvor na základe prípadu Planzer Luxembourg Sarl C-73/06,

- na základe kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov dotknutého zamestnávateľa na území Slovenskej republiky, ani splnenie podmienok na určenie registrovaného sídla alebo miesta podnikania,

- na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovať podnikanie, napr. pracovnými zmluvami, obchodnými zmluvami. Pri posudzovaní reálneho výkonu činnosti vychádzala napr. aj z dohodnutých mzdových podmienok,

- počet hodín, ktoré majú zamestnanci za mesiac odpracovať a k tomu prislúchajúca mzda za vykonanú prácu, vzbudzujú odôvodnené pochybnosti o rentabilnosti, keďže zamestnanci dochádzajú z Poľskej republiky na územie Slovenskej republiky individuálne. Dochádzať z Poľskej republiky do rôznych miest Slovenskej republiky a odpracovať napr. 1 alebo 3 hodiny denne (počet odpracovaných hodín je zrejmý aj z prílohy k protokolu č. 700-2710011512- AG02/12), sa javí ako neefektívne,

- hoci bol žalobca 2/ vyradený zo systému sociálneho poistenia v Slovenskej republike neznamená to, že nie je poistený ani v jednom členskom štáte, ale naopak, stále podlieha poľskej legislatíve. Na základe tejto skutočnosti nedošlo v žiadnom prípade k diskriminácii žalobcu 2/,

- pri vydaní napadnutého rozhodnutia hodnotila všetky dôkazy samostatne a následne všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti a postupovala v súlade s nariadeniami Európskej únie,

- skutkový a právny stav veci považuje za dostatočne zistený a preukázaný a z týchto dôvodov zastáva názor, že v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

- žalobca 1/ ukončil svoju podnikateľskú činnosť k 24. januáru 2015. Na základe uvedeného nie je možné u žalobcu 1/ vykonať nové kontroly a ani iné dokazovania,

- s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžso/58/2015 zo dňa 28. septembra 2016 uviedla, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v totožnom prípade žalobu žalobcov zamietol.

B)

9. Žalobcovia vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti najmä uviedli, že:

- prioritne poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžso/90/2015 zo dňa 14.12.2016 v skutkovo a právne obdobnej veci, v zmysle ktorého žalovaná nemala právomoc rozhodnúť o určení tzv. uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu k osobám nachádzajúcim sa v rovnakom postavení ako

žalobca 2/,

- sa nestotožňujú s tvrdením sťažovateľky o tom, že skutkový stav v administratívnom konaní bol zistený dostatočne. Samotné závery kontroly reálneho výkonu činnosti žalobcu 2/, ktorú vykonala sťažovateľka v súčinnosti s príslušným Inšpektorátom práce, pritom z praktického hľadiska neobstoja,
- žalobca 1/ navyše v priebehu kontroly, ktorú u neho vykonala organizačná zložka žalovanej, riadne a včas predložil pracovné zmluvy, mzdové listy, výplatné pásky a evidenciu dochádzky svojich zamestnancov, čo bez akýchkoľvek pochybností preukazuje výkon závislej práce žalobcu 2/ na území Slovenskej republiky,
- sťažovateľka nepristúpila k doplneniu dokazovania, nevyžiadala si od žalobcu 1/ ďalšie doklady, nepristúpila k výsluchu žalobcu 2/ ani k inému spôsobu preverenia tvrdení žalobcu 1/ a zotrvala na svojich záveroch o absencii reálneho výkonu činnosti žalobcu 2/,
- sťažovateľka v rozhodnutí č. 8519-5/2012-BA zo dňa 28. júna 2012 v skutkovo a právne obdobnej vec zrušila rozhodnutie svojej organizačnej zložky.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

10. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. apríla 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa čl. 14 ods. 5 písm. b) vykonávacieho nariadenia v pôvodnom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, je predovšetkým osoba, ktorá nepretržite striedavo vykonáva činnosti s výnimkou zanedbateľných činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, a to bez ohľadu na početnosť alebo pravidelnosť tohto striedania.

Podľa čl. 14 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v znení relevantnom na preskúmanú vec na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia sa osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, rozumie osoba, ktorá vykonáva súbežne alebo striedavo jednu alebo viacero oddelených činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch pre ten istý podnik alebo toho istého zamestnávateľa, alebo pre rôzne podniky alebo rôznych zamestnávateľov.

Podľa čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely určenia uplatniteľných právnych predpisov podľa článku 13 základného nariadenia sa zanedbateľné činnosti neberú do úvahy. Článok 16 vykonávacieho nariadenia sa uplatňuje na všetky prípady podľa tohto článku.

Podľa čl. 14 ods. 8 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 a 2 základného nariadenia formulácia podstatná časť činnosti, ktorú osoba vykonáva ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte znamená, že sa kvantitatívne podstatná časť všetkých činností zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby vykonáva v tomto členskom štáte, pričom to nemusí byť nevyhnutne väčšia časť týchto činností.

Podľa čl. 16 ods. 1 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

Podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení určená inštitúcia členského štátu

bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

Podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

Podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

Podľa čl. 16 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

Podľa čl. 16 ods. 6 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

Podľa § 195 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

Podľa § 195 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

12. Podstatou kasačnej sťažnosti bol nesúhlas sťažovateľky s názorom krajského súdu o nedostatočne zistenom skutkovom stave v predmetnej veci a s tým súvisiacou nepreskúmateľnosťou správnych rozhodnutí, pričom sťažovateľka poukazovala ako na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, tak aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci. Kasačný súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru o dôvodnosti kasačnej sťažnosti.

12. Súd dáva do pozornosti, že za účelom preukázania skutočného výkonu činnosti na území Slovenskej republiky každého zamestnanca žalobcu 1/ vykonal prvoinštančný správny orgán dňa 07.03.2013 fyzickú kontrolu priamo v sídle zamestnávateľa, ktorú mal zamestnávateľ uvedenú vo výpise zo živnostenského registra a Sociálna poisťovňa, pobočka Svidník, z dôvodu zmeny sídla žalobcu 1/, vykonala kontrolu dňa 11.03.2013 vo Svidníku. V rámci kontroly vykonanej v sídle zamestnávateľa v Prešove bolo zistené, že sa tam nenachádza žiadna kancelária ani prevádzka zamestnávateľa, iba poštová

schránka patriaca súkromnej osobe-žalobcovi 1/, pričom bolo potvrdené, že sa tam zamestnávateľ nezdržiava. V rámci kontroly vykonanej v registrovanom sídle vo Svidníku bolo zistené, že na adrese A. sa nachádza súkromný byt do ktorého nebolo zamestnancom kontroly umožnené nahliadnuť. V čase kontroly sa v priestoroch kancelárie nenachádzali žiadni zamestnanci. Účtovné doklady, pracovné zmluvy, mzdová agenda, faktúry sa nachádzali v priestoroch „spracovateľskej firmy“ v Hoteli Rubín, Centrálna ulica, Svidník, kde sa príležitostne uskutočňujú pracovné stretnutia so zamestnávateľom. Z predložených pracovných zmlúv vyplynulo, že pracovný pomer v jednotlivých prípadoch je dohodnutý na dobu určitú, so skúšobnou dobou v trvaní troch mesiacov. V pracovných zmluvách bol dohodnutý pracovný čas spravidla na 20 hodín mesačne, s priznanou mzdou za vykonanú prácu v rozpätí od 33,19 Eur - 41,00 Eur. V niektorých prípadoch bola vypracovaná dohoda o zmene pracovnej činnosti so zmenou ustanoveného pracovného času na 10 hodín týždenne. Stretnutia zamestnancov so zamestnávateľom sa v priestoroch registrovaného sídla nekonajú. Podľa vyjadrenia zamestnávateľa sa stretnutia konajú v reštauráciách, baroch, hoteloch a podobne, pričom však zápisnicu z týchto stretnutí nepredložil. Rovnako neuviedol ani konkrétne miesto výkonu práce a rozpis prác zamestnancov ako ani počet zamestnancov vykonávajúcich v deň kontroly prácu na území Slovenskej republiky.

13. Vzhľadom na uvedené kasačný súd poznamenáva, že v sídle zamestnávateľa by sa mali prijímať zásadné rozhodnutia spoločnosti, t. j. mali by sa uskutočňovať stretnutia zamestnávateľa so zamestnancami, uzatvárať zmluvy s klientmi, ukladať účtovné doklady (objednávky, faktúry), viesť mzdová evidencia, prideľovať práca zamestnancom, k čomu je potrebný aj administratívny aparát, nakoľko ide o veľký počet zamestnancov, ktorým však zamestnávateľ nedisponuje aj s poukazom na to že zamestnávateľ riadi činnosť z miesta svojho trvalého bydliska. Na základe výsledkov kontroly dospel kasačný súd k názoru, že sídlo žalobcu 1/ uvedené vo výpise z obchodného registra nespĺňa základné kritéria sídla spoločnosti a zároveň súd uvádza, že žalobca 1/ síce predložil formálne doklady, ako pracovnú zmluvu, mzdový list, výplatné pásky a evidenciu dochádzky, ale nepredložil doklady preukazujúce reálny výkon práce žalobcu 2/, z ktorých by bolo zrejmé, že žalobca 2/ vykonával prácu na určenom mieste, a teda vykonanou kontrolou sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti žalobcu 2/. Kasačný súd považuje za dôvodné tvrdenie sťažovateľky, že na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovať podnikanie, napr. pracovnými zmluvami, obchodnými zmluvami, ale je potrebné vychádza napr. aj z dohodnutých mzdových podmienok.

14. Žalobcovia v konaní boli povinní uniesť bremeno tvrdení a dôkazné bremeno. V súvislosti s tým kasačný súd poukazuje na to, že ani žalobca 2/ počas správneho konania ako aj konania pred súdom nepreukázal, že od uzavretia pracovných zmlúv vykonával u zamestnávateľa na území Slovenskej republiky konkrétny dojednaný druh práce a rovnako nebol preukázaný ani skutočný rozsah konkrétnych prác, ktoré vykonával pre zamestnávateľa. Na základe uvedeného dospel kasačný súd k názoru, že záver prvostupňového správneho orgánu a sťažovateľky o tom, že žalobcovi 2/ zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy je v súlade so zákonom. Tento záver vyplýva z ustanovení § 20, § 14 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1 písm. a) a § 19 zákona č. 461/2003 Z.z., ktoré upravujú podmienky povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti, ktorých zákonným predpokladom pre priznanie je existencia statusu zamestnanca, ktorý však žalobcovia v správnom ako aj súdnom konaní nepreukázali. V ďalšom považuje súd za nevyhnutné uviesť, že z odôvodnenia rozhodnutia sťažovateľky, ako aj prvoinštančného správneho orgánu je zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami boli správne orgány vedené pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovali. Preskúmané rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je následne vyhodnotenú a právne posúdené.

15. Záverom kasačný súd dáva do pozornosti, že z predchádzajúcej rozhodovacej praxe je súdu známe, že listom zo dňa 10. decembra 2013 Sociálna poisťovňa akceptovala návrh poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS zo dňa 10. októbra 2013 na uzatvorenie spoločnej dohody medzi Sociálnou poisťovňou a poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia ZUS v súlade s článkom 16 (4)

vykonávacieho nariadenia, v zmysle ktorej bolo aj žalobcovi 2/ určené poľské zákonodarstvo, ktoré má konečnú platnosť. Na základe uvedeného kasačný konštatuje, že zanikla sporná situácia pri určovaní uplatniteľných právnych predpisov aj pre žalobcu 2/ a naopak táto bola zamenená definitívnym určením poľského zákonodarstva v zmysle čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia. V tejto súvislosti kasačný súd musí ďalej poukázať na spätné účinky dohody medzi sťažovateľkou a poľskou inštitúciou ZUS, hoci k uzavretiu dohody v písomnej forme došlo ku dňu 10.10.2013, kedy sťažovateľka akceptovala návrh poľskej inštitúcie ZUS. Pozornosti kasačného súdu taktiež neuniklo, že žalobca 1/ ukončil svoju podnikateľskú činnosť k 24. januáru 2015.

16. Vo svetle vyššie uvedeného kasačný súd nepovažuje za správny právny názor krajského súdu vyslovený v napadnutom rozhodnutí, že skutkový stav bol nedostatočne zistený a rozhodnutia správnych orgánov sú nepreskúmateľné. Kasačný súd preto nemohol postupovať inak, ako pristúpiť k zrušeniu napadnutého rozsudku krajského súdu v zmysle § 462 S.s.p. a vráteniu veci na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodnúť s poukazom na to, že právnym názorom kasačného súdu je krajský súd viazaný (§ 469 S.s.p.). Krajský rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania podľa § 467 ods. 3 S.s.p.

13. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.